

Briselē, 18.5.2016.
COM(2016) 340 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

**par Austrijas 2016. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu
par Austrijas 2016. gada stabilitātes programmu**

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Austrijas 2016. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Austrijas 2016. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes 1997. gada 7. jūlija Regulu (EK) Nr. 1466/97 par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu²,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas³,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2015. gada 26. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu⁴, iezīmējot 2016. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Eiropadome 2016. gada 17. un 18. marta sanāksmē apstiprināja gada izaugsmes pētījuma prioritātes. Komisija 2015. gada 26. novembrī, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu⁵, kurā tā Austriju identificēja kā vienu no dalībvalstīm, attiecībā uz kuru tiktu veikts padziļināts pārskats. Komisija tajā pašā dienā pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku⁶. Eiropadome minēto ieteikumu apstiprināja 2016. gada 18. un 19. februāra sanāksmē, un Padome to pieņēma 2016. gada 8. martā. Ņemot vērā to, ka Austrijas valūta ir euro, un ciešo saikni starp ekonomikas

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² COM(2016) 340 *final*.

³ P8_TA(2016)0058, P8_TA(2016)0059 un P8_TA(2016)0060.

⁴ COM(2015) 690 *final*.

⁵ COM(2015) 691 *final*.

⁶ COM(2015) 692 *final*.

un monetārās savienības tautsaimniecībām, Austrijai būtu jānodrošina ieteikuma pilnīga un laicīga īstenošana.

- (2) 2016. gada ziņojums par Austriju⁷ tika publicēts 2016. gada 26. februārī. Tajā tika novērtēts Austrijas progress saistībā ar Padomes 2015. gada 14. jūlijā pieņemto konkrētai valstij adresēto ieteikumu īstenošanu un progress virzībā uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu. Minētais ziņojums ietver arī padziļinātu pārskatu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu. Komisija 2016. gada 8. martā nāca klajā ar padziļinātā pārskata secinājumiem.⁸ Komisijas izvērtējums ļauj secināt, ka Austrijā nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība.
- (3) Austrija 2016. gada 26. aprīlī iesniedza savu 2016. gada valsts reformu programmu, un 2016. gada 27. aprīlī tā iesniedza savu 2016. gada stabilitātes programmu. Lai ņemtu vērā to savstarpējo saikni, abas minētās programmas tika novērtētas vienlaicīgi.
- (4) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi tika ņemti vērā Eiropas strukturālo un investīciju fondu 2014.–2020. gadam plānošanā. Atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 1303/2013 23. pantā paredzētajam gadījumā, ja ir nepieciešams atbalstīt attiecīgo Padomes ieteikumu īstenošanu, Komisija var lūgt dalībvalstij pārskatīt tās partnerattiecību nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt to grozījumus. Komisija papildu informāciju par to, kā tā plāno izmantot minēto noteikumu, ir sniegusi vadlīnijās par to pasākumu piemērošanu, kas Eiropas strukturālo un investīciju fondu iedarbīgumu sasaista ar pareizu ekonomikas pārvaldību⁹.
- (5) Stabilitātes programma liecina par to, ka bēgļu ārkārtējā pieplūduma ietekme uz budžetu ir ievērojama, un tā sniedz pietiekamus pierādījumus par minēto budžeta papildu izmaksu vērienu un būtību. Saskaņā ar Komisijas minēto atbilstīgie papildu izdevumi 2015. gadā sasniedza 0,09 % no IKP un pašlaik tiek lēsts, ka 2016. gadā tie būs 0,26 % apmērā no IKP. Minētās summas liecina par augšupvērstu to aplēšu pārskatīšanu, kas tika sniegtas 2016. gada budžeta plāna projektā, kurā tika paredzēts, ka papildu izdevumi 2015. un 2016. gadā veidos attiecīgi aptuveni 0,08 % un 0,16 % no IKP. Regulas (ES) Nr. 1466/97 5. panta 1. punktā un 6. panta 3. punktā ietvertie noteikumi ļauj segt šos papildu izdevumus, jo bēgļu pieplūdums ir ārkārtējs notikums, tā ietekme uz Austrijas publiskajām finansēm ir ievērojama un ilgtspēja netiktu nelabvēlīgi ietekmēta, ja tiktu pieļauta novirze no vidējā termiņa budžeta mērķa sasniegšanai vajadzīgajām korekcijām. 2015. gadā, kad Austrija bija sasniegusi vidējā termiņa budžeta mērķi, tā neguva labumu no iespējamās pagaidu novirzes. Tomēr, lai nodrošinātu to, ka Austrijai ir ļauts izmantot tādu pašu pagaidu novirzi kā valstīm, kuras vēl nav sasniegušas savu vidējā termiņa budžeta mērķi, Austrijai būs ļauts no tās vidējā termiņa budžeta mērķa 2016. un 2017. gadā novirzīties par summu, kas attiecībā uz 2015. gadu tika uzskatīta par atbilstīgu. Pamatojoties uz Austrijas iestāžu sniegtajiem novērotajiem datiem 2017. gada pavasarī tiks veikts galīgais novērtējums par iespējamu papildu novirzi 2016. gadā, tai skaitā par atbilstīgajām summām.
- (6) Pašlaik Austrijai piemēro Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvo daļu un pārejas noteikumu par parādu. Valdība 2016. gada stabilitātes programmā paredz, ka nominālais deficīts 2016. gadā pasliktināsies līdz 1,6 % no IKP un tad pakāpeniski

⁷ SWD(2016) 88 *final*.

⁸ COM(2016) 95 *final*.

⁹ COM(2014) 494 *final*.

uzlabosies līdz 0,4 % no IKP (2020. gadā). Paredzēts, ka no 2018. gada tiks sasniegts vidējā termiņa budžeta mērķis, proti, strukturālais deficīts 0,45 % apmērā no IKP līdz 2016. gadam, kas tika pārskatīts un no 2017. gada kļūs strukturālo deficītu 0,5 % apmērā no IKP. Tomēr, pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci, vidējā termiņa budžeta mērķis tiktu sasniegts tikai no 2019. gada. Saskaņā ar stabilitātes programmu paredzams, ka valsts parāda attiecība pret IKP 2015. gadā sasniedza augstāko punktu 86,2 % apmērā un pakāpeniski samazināsies līdz 76,6 % 2020. gadā. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tajā pašā laikā pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu attiecībā uz laiku no 2017. gada plānotos deficīta mērķus, nav pietiekami precizēti. Pamatojoties uz Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, 2016. gadā pastāv zināmas novirzes risks. Tomēr, ja bēgļu ārkārtējā pieplūduma radītā papildu ietekme, kas pašlaik prognozēta attiecībā uz 2016. gadu, arī tiks izslēgta no novērtējuma, paredzams, ka Austrija 2016. gadā ievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Ja politika nemainīsies, pastāv risks, ka 2017. gadā būs ievērojama novirze no ieteiktās korekcijas. Tomēr prognozētā novirze 2017. gadā vairs nebūtu ievērojama, ja tiktu ņemts vērā ar bēgļu ārkārtējā pieplūduma ietekmi uz budžetu saistītais papildu atvieglojums, kas varētu tikt piešķirta 2016. gadam. Prognozēts, ka Austrija 2016. gadā ievēros pārejas noteikumu par parādu, un 2017. gadā, pēc pārejas perioda beigām – parāda samazināšanas kritēriju. Pamatojoties uz stabilitātes programmas novērtējumu un ņemot vērā Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, Padome uzskata, ka pastāv risks, ka Austrija neievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Tāpēc būs nepieciešami turpmāki pasākumi, lai nodrošinātu noteikumu ievērošanu 2016. un 2017. gadā.

- (7) Nesenās nodokļu reformas ietekme uz budžetu joprojām ir neskaidra. Veicot pasākumus saistībā ar fiskālās ilgtspējas nodrošināšanu, būtu jāņem vērā tas, ka, neraugoties uz nesenajām reformām, darbaspēka nodokļu slogs joprojām ir augsts un ka Austrijai salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm ir augsts nodokļu īpatsvars. Savukārt izaugsmei labvēlīgāki nodokļu avoti, kas ļauj samazināt darbaspēka nodokļu slogu, netiek pietiekami izmantoti. Ja tiktu veikti pasākumi, lai samazinātu darbaspēka nodokļu slogu, pārnesot minēto slogu uz citiem avotiem, kas mazāk kaitē izaugsmei, tas palīdzētu risināt šo problēmu.
- (8) Nodarbinātības rādītājs personām vecumā no 55 līdz 64 gadiem 2015. gadā bija 46,3 % (ES vidējais – 53,3 %) un ierindojās 19. vietā salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm. Kopš 2014. gada ir spēkā papildu pasākumi, ar ko paaugstināt faktisko pensionēšanās vecumu, un tiem ir bijusi zināma ietekme. Vēl ir jāvērtē, vai minētie pasākumi apvēršīs tendenci, ka faktiskais pensionēšanās vecums Austrijā vidējā termiņā ir zemāks par ES vidējo rādītāju. Papildus tam pensijas ilgums pieaug, jo mūža ilgums ir garāks. Laikposmā no 2024. gada līdz 2033. gadam likumā noteiktais pensionēšanās vecums sievietēm tiks palielināts un tikai pakāpeniski pieskaņots vīriešu pensionēšanās vecumam. Austrijā likumā noteiktais pensionēšanās vecums nav piesaistīts arvien pieaugošajam paredzamajam mūža ilgumam. Komisija lēš, ka 2040. gadā pensiju izdevumi salīdzinājumā ar 2013. gadu pieaugs par 0,8 % no IKP. Paredzēts, ka ilgtermiņā (2060. g.) pensiju izdevumi pieaugs par 0,5 % no IKP. Tāpat paredzams, ka laika posmā no 2013. gada līdz 2040. gadam veselības aprūpes izdevumi pieaugs par 1 % no IKP un 2060. gadā par 1,3 % no IKP. Šie izdevumi kopā ar prognozēto ilgtermiņa aprūpes izdevumu pieaugumu rada vidēju risku Austrijas fiskālajai ilgtspējai.

- (9) Fiskālie mehānismi dažādajos valdības līmeņos (federālā, pavalstu un vietējā līmenī) ir sarežģīti, un daudzās politikas jomās, piemēram, veselības aprūpē, ieņēmumu un izdevumu atbildība nav saskaņota. Lai gan saskaņā ar ESAO 2014. gada datiem reģionālo un vietējo pašvaldību politikas jomu atbildība sasniedz vispārējās valdības tēriņus 16 % apmērā no IKP, reģionālo un vietējo pašvaldību nodokļu īpatsvars ir tikai 2 % apmērā no IKP. Šādi sarežģījumi izmaksā dārgi un var samazināt budžeta disciplīnu. Pašlaik notiek sarunas par ieņēmumu sadali starp trim valdības līmeņiem attiecībā uz laikposmu no 2017. gada, līdz ar ko ir iespēja risināt minēto jautājumu.
- (10) Austrijā tradicionāli ir viens no zemākajiem bezdarba līmeņiem ES. Tomēr bezdarba līmenis kopš 2011. gada pieaug, un 2015. gadā tas sasniedza 5,7 %. Arī jaunatnes bezdarba līmenis ir zems, proti, 2015. gadā tas bija 10,6 % no aktīvajiem jauniešiem 15 līdz 24 gadu vecumā. Turklāt Austrijā ir augsts nodarbinātības līmenis. Tomēr, lai gan sieviešu nodarbinātības līmenis ir 70,2 % (rādītājs, kas ir augstāks par ES vidējo līmeni), salīdzinoši liela daļa sieviešu strādā pusslodzes darbu, jo viņām ir bērnu vai vecāku cilvēku aprūpes pienākumi. Tas rada vienu no lielākajām vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām ES, kā arī lielu sieviešu un vīriešu pensiju atšķirību. Vecāku darbinieku (55 līdz 64 gadu vecumā) nodarbinātības līmenis ir zemāks par ES vidējo līmeni.
- (11) Austrija jau ir pārsniegusi savus stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķus attiecībā uz izglītību. Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītājs 2015. gadā bija 7,3 %, un augstākās izglītības iegūšanas līmenis bija 38,7 %. Tomēr izglītības rādītāji ir ļoti atkarīgi no sociālekonomiskās izcelsmes. Starppaaudžu mobilitāte izglītības jomā ir viena no zemākajām visu to ESAO valstu vidū, kuru dati bija pieejami. Mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītājs citās valstīs dzimušu skolēnu vidū ir trīs reizes lielāks par valstī dzimušo skolēnu mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas rādītāju, un pastāv papildu grūtības bēgļu un migrantu jauniešus, kuri ir obligātā skolas vecumā vai vecāki, integrēt izglītības un apmācību sistēmā.
- (12) Lai gan Austrijas bankas saskaras ar grūtībām gan vietējos, gan ārvalstu tirgos, uzraudzības darbības valsts un Eiropas mērogā ir palīdzējusi novērst riskus, kas rodas no sliktākas aktīvu kvalitātes Centrāleiropā, Austrumeiropā un Dienvidaustrumeiropā. Attiecībā uz grūtībās nonākušu finanšu iestāžu reorganizāciju un likvidāciju fiskālie riski jau ir ņemti vērā valdības kontos. Lai gan nevar izslēgt papildu riskus, šķiet, ka tie aprobežojas ar pārmantotām problēmām dažās konkrētās iestādēs.
- (13) Austrijā ieguldījumu rādītājs ir augstāks par ES vidējo rādītāju attiecībā uz visiem IKP komponentiem, izņemot mājokļus. Tomēr ieguldījumi Austrijā ir bijuši zemi kopš 2012. gada, neraugoties uz stabilu korporatīvo likviditāti un labvēlīgiem finansēšanas apstākļiem. Lai stimulētu ieguldījumus un izaugsmi, būtu jānovērš administratīvie sarežģījumi un šķēršļi. Piemēram, regulatīvi ierobežojumi un administratīvais slogs pakalpojumu sniegšanas jomā neveicina jaunas darījumdarbības izveidi. Attiecībā uz ierobežojumiem saistībā ar starpdisciplināru uzņēmumu izveidi, kā minēts 2015. gada konkrētai valstij adresētajā ieteikumā, Austrija ir sākusi apsvērt uzlabojumus, taču vēl nav pieņemti nekādi lēmumi. Darījumdarbības pakalpojumu jomā īpašas problēmas rodas no ierobežojošām atļauju piešķiršanas prasībām un ierobežojumiem attiecībā uz juridisko formu un akcionāru sastāvu, kā rezultātā samazinās tirgus dinamika un rodas negatīvs ražīguma pieaugums. Austrijas iesniegtajā rīcības plānā, kas ir abpusējas novērtēšanas rezultāts saistībā ar piekļuvi reglamentētām profesijām un to

praktizēšanu, ierosināti tikai ierobežota skaita pasākumi, lai gan ir skaidri redzams, ka nepieciešami vērienīgāki priekšlikumi.

- (14) Pagājušajā gadā piedzīvotais lielais bēgļu pieplūdums ir radījis virkni sociālu un ekonomisku seku Austrijā. Lai gan īstermiņā bēgļu pieplūdums palielinās publiskos izdevumus un radīs papildu pieprasījumu iekšzemes tirgū, tādējādi palielinot IKP, vidējā termiņā ietekme uz nodarbinātību un izaugsmi ir atkarīga no bēgļu veiksmīgas integrācijas darba tirgū un sociālās integrācijas, tostarp ar izglītības atbalstu. Šim jautājumam ir augsta politiskā prioritāte gan ES, gan dalībvalstu līmenī, un tas tiks cieši novērots un izvērtēts, tostarp arī 2017. gada valsts ziņojumā.
- (15) Komisija Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi visaptverošu izvērtējumu par Austrijas ekonomikas politiku un ir publiskojusi to 2016. gada valsts ziņojumā. Komisija ir arī novērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, kā arī pēcpasākumus saistībā ar ieteikumiem, kas Austrijai bija adresēti iepriekšējos gados. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai to nozīmi saistībā ar ilgtspējīgu fiskālo un sociālekonomikas politiku Austrijā, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un vadlīnijām, jo ir nepieciešams stiprināt ES vispārējo ekonomikas pārvaldību, sniedzot ES līmeņa ieguldījumu turpmākos valsts lēmumos. Eiropas pusgada ietveros sniegtie ieteikumi ir atspoguļoti 1. līdz 3. ieteikumā.
- (16) Šā novērtējuma kontekstā Padome ir izpētījusi stabilitātes programmu, un tās atzinums¹⁰ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Austrijai 2016. un 2017. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka novirze no vidējā termiņa budžeta mērķa 2016. un 2017. gadā aprobežojas ar atvieglojumu, kas saistīta ar bēgļu ārkārtējā pieplūduma ietekmi uz budžetu 2015. gadā, un šajā saistībā 2017. gadā panākt gada fiskālo korekciju 0,3 % apmērā no IKP, ja vien vidējā termiņa budžeta mērķis netiek ievērots ar zemāku rādītāju. Nodrošināt veselības aprūpes un pensiju sistēmas ilgtspēju, sasaistot likumā noteikto pensionēšanās vecumu ar paredzamo mūža ilgumu. Vienkāršot, racionalizēt un optimizēt dažādo valdības līmeņu fiskālās attiecības un atbildību.
2. Uzlabot sieviešu iesaisti darba tirgū. Veikt pasākumus, lai uzlabotu nelabvēlīgā situācijā esošu jauniešu, jo īpaši migrantu izcelsmes jauniešu, sasniegumus izglītības jomā.
3. Samazināt administratīvos un regulatīvos šķēršļus ieguldīšanai, piemēram, ierobežojošas atļauju saņemšanas prasības un ierobežojumus attiecībā uz juridisko formu un akcionāru sastāvu, kā arī šķēršļus starpdisciplināru komercsabiedrību dibināšanai, jo īpaši pakalpojumu jomā.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

¹⁰

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.